

<p>Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»</p>	<p>СИЛАБУС навчальної дисципліни Українська мова за професійним спрямуванням</p>
	<p>Галузь знань: 27 «Транспорт» Спеціальність: 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» Освітньо-професійна програма: «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» Ступінь (рівень) освіти: перший (бакалаврський)</p> <p>Дні занять та консультацій: згідно з розкладом Рік навчання: 2-й Семестр: 3-й Кількість кредитів: 3</p>
	<p>Викладачі: ГЛЯНЕНКО Катерина Андріївна, кандидат педагогічних наук, викладач вищої кваліфікаційної категорії Електронна пошта: kaglianenko@gmail.com Сторінка дисципліни на сайті викладача: http://surl.li/fxmzi</p>

Силабус складено на основі робочої програми навчальної дисципліни, обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії педагогічних та соціально-гуманітарних дисциплін

Протокол від “ _____ ” _____ 20__ року № _____

Голова циклової комісії _____ (_____)
(ПІБ) (підпис)
“ _____ ” _____ 20__ року

Голова робочої групи
(гарант освітньої програми) _____ (_____)
(підпис) (ПІБ)
“ _____ ” _____ 20__ року

Опис дисципліни

Мета навчальної дисципліни: формування системи знань зі специфіки української професійної мови, фахової термінології як основи професійної мови та стилістики службових документів.

Завдання вивчення теоретичних засад нормативності української літературної мови, вироблення навичок правильного використання різних мовних засобів залежно від сфери й мети спілкування, складання ділових паперів, усного й писемного фахового мовлення, роботи з діловими текстами.

Предметом вивчення є: лексика, фразеологія, лексикографія, стилістика, текст, документи.

Формат навчальної дисципліни – проведення лекційних, семінарських занять, поточного та підсумкового контролю, консультацій.

Методи навчання: словесні, наочні, практичні, робота з книгою, відео-метод.

Пререквізити: знання шкільного курсу дисципліни «Українська мова».

Постреквізити: є базовою для вивчення фахових дисциплін.

Компетентності та програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми

Е	Програмні компетентності
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у галузі транспорту з використанням теорій та методів сучасної транспортної науки на основі системного підходу та з врахуванням комплексності та невизначеності умов функціонування транспортних систем.
Загальні компетентності	ЗК-3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК-7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК-11. Здатність працювати автономно та в команді. ЗК-13. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
Програмні результати навчання	РН-3. Давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, дискутувати, звітувати державною мовою на достатньому для професійної діяльності рівні.

У результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати:**

- роль державної мови у професійній діяльності;

- норми сучасної української літературної мови та вимоги культури усного і писемного мовлення;

- правила укладання ділових паперів і різних видів наукової продукції;

- проблеми української термінології у професійному спілкуванні;

ВМІТИ:

- правильно використовувати різні мовні засоби відповідно до комунікативних намірів; влучно висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності;

- сприймати, відтворювати, редагувати тексти офіційно-ділового й наукового стилів;

- оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів;

- скорочувати та створювати наукові тексти професійного спрямування, скласти план, конспект, реферат тощо, робити необхідні нотатки, виписки відповідно до поставленої мети;

- складати різні типи документів, правильно добираючи мовні засоби, що презентують їх специфіку;

- послуговуватися лексикографічними джерелами (словниками) та іншою допоміжною довідковою літературою, необхідною для самостійного вдосконалення мовної культури.

Організація навчання

Лекції : 4 години

Семінарські заняття : 47 годин

Самостійна робота : 39 годин

Структура навчальної дисципліни

№	Тема	Зміст навчання	Завдання/ Форми контролю
Змістовий модуль 1. Законодавчі та нормативно-стильові основи професійного мовлення			
1	Тема 1. Українська мова – об'єкт соціолінгвістики. Міжкультурна комунікація в освітніх соціумах	Мова – суспільне явище. Поняття національної і літературної мови. Мова як знакова система.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
2	Тема 2. Походження української мови, історія її функціонування в різних суспільних умовах	Версії про походження української мови. Мова і держава. Місце української мови серед інших слов'янських.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
3	Тема 3. Культура мови як механізм формування взірцевої літературної мови фахівця	Культура мови та її основні ознаки. Поняття літературної норми. Мовний етикет та вимоги до нього. Конструкції службового мовного етикету. Традиції вітання у різних країнах світу.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
4	Тема 4. Лексика і фразеологія української мови в ефективному професійному спілкуванні	Словниковий склад мови. Класифікація української лексики. Словники як джерело інформації. Фразеологія в професійному спілкуванні.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
Змістовий модуль 2. Професійна комунікація			
5	Тема 5. Стилїстика професійної мови. Науковий стиль української мови: особливості наукового висловлення думки; характерні ознаки різних жанрів наукового стилю	Загальні поняття й категорії стилістики. Класифікація стилів сучасної української мови. З історії становлення і розвитку наукового стилю української мови та його загальна характеристика. Репрезентація наукової мови на лексичному рівні. Морфологічні та синтаксичні одиниці мови наукового стилю.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
6	Тема 6. Текст як основна мовно-структурна одиниця наукового стилю. Основні вимоги до укладання наукових текстів	Науковий текст та його ознаки. Типи мовних висловлювань та змістової інформації в наукових текстах. Роль та місце законів логіки у написанні наукової роботи. Підготовка тексту наукового дослідження. Робота над стилем наукових текстів. Оформлення списку використаної (рекомендованої) літератури.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
7	Тема 7. Специфіка текстів різних жанрів наукового стилю	Згортання наукової інформації до рівня плану, тез. Конспектування наукового джерела. Анотація як різновид наукового тексту. Реферат як жанр наукової літератури. Стат-	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання

		тя як самостійний науковий твір. Наукова доповідь і науковий виступ.	
8	Тема 8. Культура офіційно-ділового стилю	Лексика офіційно-ділового стилю. Морфологічні особливості офіційно-ділових текстів. Синтаксичні одиниці мови офіційно-ділового стилю. Загальні відомості про документ. Класифікація та реквізити документів.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
9	Тема 9. Класифікація документів: вимоги щодо укладання та оформлювання	Документація особового складу. Довідково-інформаційні документи. Обліково-фінансові документи. Документи з господарсько-договірної діяльності. Організаційні документи. Розпорядчі документи.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
10	Комплексна контрольна робота		Завдання до комплексної контрольної роботи
			Екзамен

Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посібн. / Уклад. І.Тетарчук, Т.Дяків Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 181 с.
2. Українська мова за професійним спрямуванням : підручн. / С. В. Шевчук, І.В. Клименко. Київ : Алерта, 2012.694 с.
2. Українська мова за професійним спрямуванням: збірник тестових завдань: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. С. К. Богдан та ін. /відп. ред. С. К. Богдан; Східно-європ. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк : [б. в.], 2013. 163 с.
3. Українська мова за професійним спрямуванням : практикум : навч. посіб. Т.В.Симоненко.Київ: Академія, 2012.270 с.
4. Українська мова за професійним спрямуванням для студентів економічних спеціальностей : навч. посіб. / Уклад.: Гапонова Т.М., Назар Р.М. Макіївка: ДонНАБА, 2011. 289 с.

Допоміжні

5. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування: навч. посібн. Київ: Знання, 2006. 291 с.
6. Український правопис. Київ : Наукова думка, 2019. 393 с.
7. Ющук І.П. Практикум з правопису української мови. Київ: Освіта, 2016. 254с.

Навчально-методичне забезпечення

1. Українська мова за професійним спрямуванням: навч. посіб. / Соснова М.А., Гляненко К.А., Соснова В. А., Куцевол О.П. Кропивницький. ПП «ПОЛІУМ», 2021. 80 с.

Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни представлена в додатку до силабусу.

Витяг з додатку:

1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Політика щодо академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі Дніпровському фаховому коледжу інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет» (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>).

У разі порушення здобувачем освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

2. Політика щодо перескладання. Перескладання іспиту чи заліку відбувається з дозволу директора коледжу за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>).

3. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку. Порядок повторного проходження здобувачами освіти контрольних заходів урегульовані Положенням про організацію освітнього процесу (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/polozhennya-20-pro-org.-osvit-pr.pdf>)

4. Відвідування занять. Відповідно до Положення про індивідуальний графік навчання студентів Відокремленого структурного підрозділу «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет» допускається можливість вільного відвідування здобувачами освіти лекційних занять та самостійного опрацювання навчального матеріалу, передбаченого програмою відповідної навчальної дисципліни. Відвідування інших видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>).

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять та у вигляді опитування, тестування, розв'язання тестових завдань, а також виконання комплексної контрольної роботи.

Підсумковий контроль – екзамен.

Розподіл балів, які отримують студенти

	Кількість	Сума балів
Модуль 1		
1. Відвідування занять	1	1
2. Виконання завдань на семінарських заняттях	9	27
3. Самостійна робота (за тему)	4	4
Разом		32
Модуль 2		
1. Відвідування занять	1	1
2. Виконання завдань на семінарських заняттях	14	42
3. Самостійна робота (за тему)	5	4
Разом		47
участь у конференціях, вебінарах, підготовці публікацій, робіт на конкурси	1	6
Комплексна контрольна робота	1	5
Екзамен		10
Усього		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала оцінювання: ЄКТС			Шкала оцінювання: національна
	Оцінка ЄКТС	Пояснення	для заліку	Оцінка за національною чотирибальною шкалою
90–100	A	ВІДМІННО – здобувач освіти володіє глибокими і дієвими знаннями навчального матеріалу, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; вільно володіє науковими термінами, уміє знаходити джерела інформації, аналізувати їх та застосовувати у практичній діяльності або у науково-дослідній роботі; здатний за допомогою викладача підготувати виступ для студентської наукової конференції, визначити програму своєї пізнавальної діяльності.	зараховано	відмінно

82-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – здобувач освіти володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних умовах, може робити аргументовані висновки, практично оцінювати окремі нові факти, явища, процеси. Вирішує творчі завдання, здатен сприймати іншу позицію, як альтернативу, знає суміжні дисципліни, в навчанні користується додатковими джерелами інформації. Відповідь його повна, логічна і обґрунтована.	добре
74-81	C	ДОБРЕ – здобувач освіти володіє достатньо повними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних умовах; розуміє основоположні теорії і факти, логічно висвітлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє аналізувати, робити висновки з технічних та економічних розрахунків, складати прості таблиці, схеми. Вміє працювати самостійно, підготувати реферат і захищати його положення. Відповідь його повна, логічна, але з деякими неточностями.	
64-73	D	ЗАДОВІЛЬНО – здобувач освіти розуміє суть дисципліни, виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, ситуації, робити певні висновки, самостійно відтворити більшу частину матеріалу. Відповідь може бути правильною, але недостатньо осмислена.	
60-63	E		
35-59	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – з можливістю складання іспиту: здобувач освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; слабо орієнтується в поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; робить спробу розповісти суть заданого, але відповідає лише за допомогою викладача на рівні "так" чи "ні"; однак може самостійно знайти в підручнику відповідь.	незадовільно
0-34	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – з обов'язко-	не зараховано з

		вим повторним курсом: здобувач освіти не володіє необхідними знаннями, уміннями, навичками та науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури.		обов'язковим повторним вивченням дисципліни
--	--	---	--	---